

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLIII. — Wydana i rozesłana dnia 3. sierpnia 1918.

Treść: (№ 287. i 288.) 287. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia związku gospodarczego przemysłu budowlanego. — 288. Rozporządzenie, dotyczące cen najwyższych za knopry.

287.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, z Ministrem rolnictwa, z Ministrem spraw wewnętrznych, z Ministrem sprawiedliwości, z Mi- nistrem opieki społecznej, z Mini- strem obrony krajowej i z Ministrem kolei żelaznych z dnia 1. sierpnia 1918,

w sprawie utworzenia związku gospodarczego
przemysłu budowlanego.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917,
Dz. u. p. Nr. 307, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Celem uregulowania stosunków przemysłu budowlanego tworzy się związek gospodarczy przemysłu budowlanego.

Do związku tego należą: wszyscy przedsiębiorcy budowy i demolacji, budowniczowie, majstrowie murarscy, majstrowie kamieniarscy, układacze dylów gipsowych, korkowców, płyt i tafl, majstrowie budowy ognisk i pieców, sztukatorowie, majstrowie ciesielscy, pokrywacze dachów, przedsiębiorcy kanalizacyjni i kopacze wałów.

Minister handlu może po wysłuchaniu kierownictwa związku gospodarczego przemysłu budowlanego włączyć do związku gospodarczego dalsze grupy przemysłu budowlanego i pomocniczych przemysłów budowlanych.

Przedsiębiorstwa, które łączą czynności jednego z przemysłów, wymienionych w ustępie 2., należących do związku albo włączonych do niego stosownie do ustępu 3., z wyrobem materiałów budowlanych albo części składowych budowli lub z jakimś innym przedsiębiorstwem, są członkami związku tylko o tyle, o ile zajmują się stawianiem budowli albo wykonywaniem robót budowlanych.

Dla przedsiębiorstw i zakładów, rodzaju wymienionego w ustępie 2. i 4., które powstały w czasie mocy obowiązującej tego rozporządzenia, rozpoczyna się przynależność do związku gospodarczego z dniem rozpoczęcia czynności.

Co do przynależności do związku i jej zakresu rozstrzyga w przypadkach wątpliwych Minister handlu według swobodnego ocenienia po wysłuchaniu kierownictwa związku.

§ 2.

Siedziba związku. Organizacje niższe.

Związek ma swoją siedzibę w Wiedniu.

Na podstawie uchwały kierownictwa związku można tworzyć organizacje niższe związku gospodarczego dla członków związku jednego lub z kilku okręgów izb handlowych albo dla poszczególnych części okręgu jednej izby handlowej. Uchwała taka podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

Określi i zakres działania tych organizacji niższych określi statut, który wyda Minister handlu po wysłuchaniu kierownictwa związku.

§ 3.

Cel związku.

Zadaniem związku gospodarczego jest:

1. prowadzenie statystycznych wykazów co do przedsiębiorstw, należących do związku i ewentualne przeprowadzenie odnoszących się do tego dochodzeń, w razie potrzeby za współudziałem właściwych izb handlowych i przemysłowych;

2. stawianie wniosków co do wszystkich zarządzeń, które odnoszą się do zaopatrywania przemysłu budowlanego i pomocniczych przemysłów budowlanych w potrzebne surowce, materiały budowlane i w artykuły zapotrzebowania;

3. przydzielanie surowców, materiałów budowlanych i artykułów zapotrzebowania poszczególnym przedsiębiorstwom, o ile związkowi przysługuje prawo rozrządzania tymi materiałami;

4. stawianie wniosków przy ustanawianiu cen;

5. wspieranie władz centralnych, o ile tego zażądają, radą przy rozdawaniu zamówień;

6. regulowanie ewidencji pracy i tworzenie biur ewidencji pracy;

7. stawianie wniosków przy regulowaniu kwestyi administracji gospodarczej, o ile tyczą się przemysłu budowlanego i pomocniczych przemysłów budowlanych, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach mających na celu regulowanie i popieranie kredytu budowlanego, wyrobu materiałów budowlanych i artykułów potrzebnych do budowy oraz ich przywozu i wywozu, przy zarządzeniach w zakresie opieki społecznej i przy wszystkich kwestjach, które wynikną odnośnie do przemysłu budowlanego przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego i wykonanie zarządzeń do tego się odnoszących, o ile je Ministerstwo handlu lub inna władza centralna za zgodą Ministerstwa handlu poruczy związkowi gospodarczemu;

8. w razie zawiązania spółek celem dostarczania materiałów budowlanych i kredytu, utworzonych na zasadzie powszechnej użyteczności, popieranie i nadzorowanie tych spółek przy dostarczaniu i rozdziale materiałów budowlanych, maszyn do budowy i pomocniczych materiałów budowlanych tudzież przy udzielaniu i zarządzie kredytów budowlano-przemysłowych;

9. zabezpieczanie względnie przydzielanie materiałów budowlanych, potrzebnych do budowy

kolei żelaznych we własnym zarządzie i do kolejowych budowli konserwacyjnych, o ile materiały te nie są przedmiotem gospodarki centralnej, w ilościach, które oznaczy każdorazem Minister handlu w porozumieniu z Ministrem kolei żelaznych.

§ 4.

Prawny charakter związku gospodarczego.

Związek gospodarczy jest osobą prawną. Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo związku. W imieniu związku podpisuje przewodniczący lub jeden z zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

§ 5.

Obowiązki członków związku.

Członkowie związku winni wspierać cele związku i zaniechać wszystkiego, co może utrudniać lub przeszkodzić ich osiągnięciu.

Winni oni stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo związku, także do tych, które dotyczą przyczyniania się do kosztów prowadzenia czynności i udzielać wszelkich informacji, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Członkowie związku winni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu, które co do swych spostrzeżeń mają przedkładać sprawozdania Ministrowi handlu; Minister handlu może się przy tem posługiwać także izbami handlowymi i przemysłowymi.

§ 6.

Grupy związku.

Przedsiębiorstwa, należące do związku, włącza się do jednej albo do kilku z następujących grup:

grupa 1: budoźnicy,

grupa 2: przedsiębiorcy budowy (przedsiębiorcy budowy nadziemnych i podziemnych), przedsiębiorcy demolacyi,

grupa 3: majstrowie murarscy i majstrowie kamieniarscy,

grupa 4: nakładcy dylów gipsowych i korców, sztukatorowie,

grupa 5: układacze płyt i tafl, przedsiębiorcy kanalizacyjni, majstrowie budowy ognisk i pieców,

grupa 6: majstrowie ciesielscy,

grupa 7: pokrywacze dachów,

grupa 8: kopacze wałów.

Minister handlu może po wysłuchaniu kierownictwa związku zarządzić utworzenie nowych grup związku, podział grup istniejących, rozwiązanie

ich albo połączenie kilku w jedną grupę; należy przytem wydać odpowiednie zarządzenia co do zastępstwa nowych grup związku w organach związku.

§ 7.

Organa związku.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku,
- b) wydział związku,
- c) kierownictwo związku.

§ 8.

Zgromadzenie związku.

Zgromadzenie związku składa się z delegatów, których wybierają grupy, wymienione w § 6., w następujący sposób:

członkowie związku z grupy 1 wybierają w okręgu izby handlowej i przemysłowej w Wiedniu 4, w okręgach izb handlowych i przemysłowych w Bernie, w Chebie, Gracu, Krakowie, Lwowie, Olomuńcu, Pradze i Libercu po 2 delegatów, w okręgach wszystkich innych izb handlowych i przemysłowych po 1 delegacie;

tę samą ilość delegatów i według tego samego klucza rozdziału wybierają członkowie związku z grup 3 i 5;

członkowie związku z grupy 2 wybierają w okręgu izby handlowej i przemysłowej w Wiedniu 2 delegatów, w okręgach wszystkich innych izb handlowych i przemysłowych po 1 delegacie;

tę samą ilość delegatów i według tego samego klucza rozdziału jak w grupie 3 wybierają członkowie związku z grup 4, 6, 7 i 8.

Wybrani są ci, którzy otrzymali największą ilość oddanych ważnych głosów.

Listy członków związku, potrzebne do wyborów, sporządzą izby handlowe i przemysłowe. Wybory odbywają się w drodze pisemnej. Liczone będą tylko głosy, nadeszłe w ciągu terminu wyznaczonego do głosowania. Przeprowadzanie wyborów należy do kierownictwa związku pod dozorem Ministra handlu, pierwsze wybory ma przeprowadzić prowizoryczne kierownictwo: wybory odbywają się na przeciąg 3 lat.

Zgromadzenie związku zbiera się w Wiedniu według potrzeby, najmniej jednak raz w roku. Zwoluje je kierownictwo związku conajmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem. Na żądanie

komisarza rządowego albo na pisemny wniosek conajmniej 30 członków zgromadzenia związku należy wyznaczyć posiedzenie w ciągu 4 tygodni. Zaproszenie ma nastąpić pisemnie lub telegraficznie przy podaniu do wiadomości porządku dziennego.

Zgromadzenie związku jest zdolnem do powzięcia uchwał, jeśli zaproszeni zostali wszyscy członkowie kierownictwa związku i zgromadzenia związku tudzież komisarze rządowi i jeśli obecnych jest conajmniej 20 członków zgromadzenia związku.

Przewodniczy przewodniczący kierownictwa związku albo jeden z jego zastępców. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczący nie głosuje, rozstrzyga jednak w razie równości głosów.

Do zgromadzenia związku należy w szczególności:

- a) wybór członków wydziału związku,
- b) powzięcie uchwał co do pokrycia i rozdziału kosztów prowadzenia spraw związku,
- c) badanie i zatwierdzanie zanknięcia rachunkowego, które ma przedkładać kierownictwo związku,
- d) przyjmowanie sprawozdania o działalności kierownictwa związku.

Wybór członków wydziału związku przychodzi do skutku zwykłą większością głosów w ten sposób, że członkowie zgromadzenia związku z każdej grupy wybierają po 2 członków wydziału związku.

Każdy członek zgromadzenia związku ma prawo stawiać wnioski na zgromadzeniu związku i wystosowywać pytania do kierownictwa związku.

§ 9.

Wydział związku.

Wydział związku składa się z 2 członków każdej grupy, wybranych przez zgromadzenie związku i z jednego członka związku z każdej grupy, zamianowanych przez Ministra handlu.

Okres funkcyjny członków wydziału trwa 3 lata; członkowie ustępujący mogą być ponownie wybrani. Członkowie wydziału związku sprawują swą czynność jako urząd honorowy.

Minister handlu może ze względów publicznych po wysłuchaniu kierownictwa związku orzec, że członek traci swój urząd a nadto zarządzić nowy wybór całego wydziału. Przy nowym wyborze wydziału winny odbyć się także nowe nominacje członków zamianowanych przez Ministra

handlu. Aż do przeprowadzenia nowych wyborów względnie nowych nominacji dotychczasowi członkowie wydziału pozostają przy swych funkcjach.

W razie ustąpienia wybranego członka przed upływem okresu funkcyjnego może wydział związku kooptować w jego miejsce do wydziału aż do najbliższego zgromadzenia związku za zgodą kierownictwa związku jednego z członków odnośnej grupy.

Kierownictwo związku winno wysłuchać wydział związku przed wszelkimi decyzjami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały wydziału związku są dla kierownictwa związku wiążące. Do wydziału związku należy w szczególności:

- a) ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 3. z wyjątkiem regulowania ewidencji pracy i tworzenia biur ewidencji pracy;
- b) nadzorowanie obrotu kasowego i składania rachunków kierownictwa związku;
- c) ustalanie stanów faktycznych, przy których istnieniu kierownictwo związku lub sąd rozjemczy może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednakże przy stanach faktycznych, przekazanych do ukarania przez kierownictwo związku, nie wolno przekroczyć stopy kary w kwocie 2000 K — w innych przypadkach stopy kary w kwocie 20.000 K — w każdym poszczególnym przypadku;
- d) ustanawianie podwydziałów w celu przygotowania i przeprowadzenia pewnych kwestyi;
- e) wydawanie uchwał co do zasadniczych zarządzeń, dotyczących dozoru prowadzenia budowy pod względem przestrzegania postanowień tego rozporządzenia.

W kwestyach, dotyczących tylko jednej poszczególniej grupy, ma rozstrzygać kierownictwo związku tylko przy współudziale członków wydziału tej grupy.

Wydział związku zwołuje przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Zbiera się on w miarę potrzeby. Na żądanie jednego z komisarzy rządowych albo na pisemny wniosek co najmniej 10 członków wydziału należy w ciągu 14 dni wyznaczyć posiedzenie. Zaproszenia na posiedzenia należy wystosowywać do członków wydziału tudzież do komisarzy rządowych pisemnie lub telegraficznie.

Wydział związku jest zdolnym do powzięcia uchwał w razie obecności co najmniej 6 członków, nie należących do kierownictwa związku. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Przewodniczący nie głosuje, rozstrzyga jednak w razie równości głosów.

Członkowie wydziału związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa związku, co do których ma ono powziąć uchwałę na swem najbliższem posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 10.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, z jego 2 zastępców i z najwyżej 10 członków, których mianuje Minister handlu z pośród członków związku. Członkowie kierownictwa związku sprawują swe funkcje jako urząd honorowy. Do kierownictwa związku należy także kierownik pośrednictwa pracy i jego zastępca — obaj w charakterze członków.

Kierownictwo związku zastępuje związek na zewnątrz, w szczególności przy prowadzeniu rokowań z innymi organizacjami w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzygnięcie we wszystkich kwestyach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez zgromadzenie związku lub przez wydział związku. Ma ono przedkładać sprawozdania peryodyczne ze swej czynności zgromadzeniu i wydziałowi związku.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe zgromadzeniu związku do zbadania.

Kierownictwo związku ustanawia na wniosek przewodniczącego względnie jego zastępców potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków związku. Urzędników biur pośrednictwa pracy ustanawia pośrednictwo pracy związku. Ustanawianie urzędników na stanowiska kierujące wymaga zatwierdzenia Ministra handlu. Pierwszych kierujących urzędników mianuje Minister handlu na wniosek przewodniczącego, względnie jego zastępców.

Przewodniczący, a w razie doznania przezeń przeszkody, jeden z jego zastępców zwołuje posiedzenia kierownictwa związku, wydziału związku i zgromadzenia związku i przewodniczy na nich.

Do przewodniczącego, a w razie doznania przezeń przeszkody do jednego z jego zastępców, należy prowadzenie bieżących spraw i nadzorowanie wewnętrznego toku służby. Podlegają mu urzędnicy i siły pomocnicze związku.

Kierownictwo związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia. Zaproszenia na posiedzenia dla członków kierownictwa związku oraz do komisarzy rządowych mają być wystosowane pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo związku należy zwołać w ciągu ośmiu dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej 3 członków kierownictwa związku, podając przedmiot obrad.

Kierownictwo związku jest zdolnem do powzięcia uchwał bez względu na ilość członków, którzy się jawili, jeśli zaproszono wszystkich członków i komisarzy rządowych.

Uchwały jego zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów to zdanie staje się uchwałą, do którego przyłączył się przewodniczący.

Dla prowadzenia czynności aż do prawidłowego ukonstytuowania się związku przez wybór i zamianowanie organów ustanowi Minister handlu kierownictwo prowizoryczne, składające się z przewodniczącego, z 2 zastępców przewodniczącego i z najwyżej 10 członków, które ma prawo wykonywać wszelkie uprawnienia kierownictwa związku i które zostanie zwolnione z urzędu równocześnie z zamianowaniem pierwszego kierownictwa związku. Do prowadzenia czynności przez kierownictwo prowizoryczne ma odpowiednie zastosowanie powyższy regulamin czynności kierownictwa związku. Do prowizorycznego kierownictwa należy także kierownik pośrednictwa pracy i jego zastępca, obaj w charakterze w członków.

§ 11.

Szczególne obowiązki funkcyjaryuszy i urzędników związku gospodarczego i organizacji niższych.

Członkowie kierownictwa związku, wydziału związku, funkcyjaryusze organizacji niższych oraz wszyscy urzędnicy związku i organizacji niższych winni przy swem urzędowaniu przestrzegać najzupełniejszej bezstronności i największej sumienności.

Wszyscy funkcyjaryusze i urzędnicy są obowiązani przestrzegać tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw związku, organizacji niższych albo członków związku, o których powzięli wiadomość w charakterze funkcyjaryuszy i urzędników związku albo organizacji niższych a których użytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprze-

ciwiał się celom związku lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków związku; mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku i funkcyjaryuszy organizacji niższych starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy użytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorstwa, jakie wpłynęły do wydziału związku, kierownictwa związku lub do organizacji niższych. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków związku tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony przewodniczącego kierownictwa związku albo ze strony jednego z jego zastępców, albo przez jednego z komisarzy rządowych lub gdy wydział związku albo kierownictwo związku powożmie w tym kierunku uchwałę.

§ 12.

Obowiązki interesentów budowlanych.

Za interesentów budowlanych uważa się w myśl tego rozporządzenia posiadacza gruntu (właściciela, dzierżawcę, użytkowcę nieruchomości, na której ma być budowa wykonana) dalej tego, kto chce budować i tych przemysłowców, należących do związku gospodarczego, którym bezpośrednio lub pośrednio poruczono wykonanie budowy.

Interesenci budowlani są obowiązani do udzielania wyjaśnień, potrzebnych do spełnienia zadań związku.

W szczególności są interesenci budowlani obowiązani do zgłoszenia zgodnie z prawdą na wezwanie wydziału związku lub organizacji niższych tych artykułów zapotrzebowania, których rozdział poruczono związkowi.

Posiadacz gruntu, względnie ten, kto chce budować, ma na żądanie związku gospodarczego podać wszystkie przedmioty, stojące do jego dyspozycji dla celów budowy a pozostające w przechowaniu u niego lub u innych.

Interesentom budowlanym wolno od chwili utworzenia biur ewidencji pracy, wchodzących co do nich w rachubę, używać tylko takich sił roboczych, których umowa o pracę podlega postanowieniom ustawy przemysłowej, tudzież takich tylko pomocniczych robotników i robotnic budowlanych, których wyznaczyły biura ewidencji pracy, utworzone przez związek. Z pod tych postanowień wyjęci są posiadacze gruntu względnie osoby, chcące budować, co do używania sił roboczych, stałe u nich zajętych.

Czas wejścia w życie poszczególnych biur ewidencji pracy i ich okręgi ogłosi Minister opieki społecznej. Pośrednictwo pracy biur ewidencji

pracy, utworzonych przez związek, nie rozciąga się na pomocnicze przemysły budowlane (przydzielanie sił roboczych do nich) nawet w razie włączenia tych przemysłów pomocniczych do związku (§ 1., ustęp 3.).

Interesenci budowlani mają swe pracownie i składy tudzież notatki z interesów, odnoszących się do wykonania budowli, uprzystępnienie każdego czasu bezzwłocznie dla organów kontrolnych związku, którym powierzono nadzór.

Celem dostarczenia podstawy do opłat związku jest obowiązkiem posiadaczy przedsiębiorstw, należących do związku, przedkładać przypisy podatku zarobkowego.

Z pod postanowień tego paragrafu wyjęte są wszystkie budowle, wykonywane przez zarząd państwowy lub wojskowy tudzież przez zarząd kolei żelaznych albo w ich interesie, zarząd państwowy, wojskowy i zarząd kolei żelaznych jest jednak uprawnionym do żądania czynności związku gospodarczego. Minister handlu może ustanowić wyjątki od postanowień tego paragrafu na rzecz budowli, wykonywanych w interesie publicznym.

§ 13.

Pośrednictwo pracy.

Przy związku gospodarczym urządza się oddział ewidencji pracy, który dla celów przeprowadzenia pośrednictwa pracy i dla celów utrzymania równowagi na targu pracy budowlanej posługuje się biurami ewidencji pracy, utworzonymi przez związek gospodarczy w miarę potrzeby — w szczególności przy organizacjach niższych.

Kierownictwo pośrednictwa pracy składa się z 6 osób, z których mianuje po 3 z koła pracodawców i z koła robotników Minister opieki społecznej w porozumieniu z Ministrem handlu na przeciąg 2 lat. Zamianowani wybierają ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę a to w ten sposób, że przewodnictwo przypada po kolei, ustanowionej w regulaminie czynności, naprzemian reprezentantowi pracodawców i reprezentantowi robotników. Zastępca nie może zależeć do grupy przewodniczącego.

Kierownictwo biur pośrednictwa pracy przy organizacjach niższych związku gospodarczego składa się z 6 osób, których zamianuje po połowie z koła pracodawców i z koła robotników Minister opieki społecznej w porozumieniu z Ministrem handlu na wniosek kierownictwa pośrednictwa pracy związku gospodarczego na przeciąg 2 lat. Do przewodniczących biur pośrednictwa pracy i do ich zastępców stosują się analogiczne

postanowienia ustępu 1. o kierownictwie pośrednictwa pracy.

Dla sprawowania czynności pośrednictwa pracy i biur pośrednictwa pracy tudzież dla wykonywania pośrednictwa pracy wyda regulamin Minister opieki społecznej po wysłuchaniu kierownictwa związku i organizacji robotników, istniejących w przemyśle budowlanym, uwzględniając § 2. rozporządzenia Ministra spraw wewnętrznych z dnia 24. grudnia 1917, Dz. u. p. Nr. 509.

Kierownictwo pośrednictwa pracy ma uregulować wszystkie sprawy, dotyczące się pośrednictwa pracy; we wszystkich kwestiach zasadniczych tudzież w razie sprzeczności między stanowiskiem zajętem przez zastępców pracodawców a stanowiskiem zastępców robotników rozstrzyga Minister opieki społecznej w porozumieniu z Ministrem handlu.

§ 14.

Koszta prowadzenia spraw.

Celem pokrycia kosztów prowadzenia spraw związku mają członkowie związku składać datki, oznaczone przez zgromadzenie związku, które mogą być ściągane w drodze egzekucji politycznej. Od członków, którzy należą do kilku grup (§ 6.) i którzy chcą wykonywać prawa, przysługujące im w myśl tego rozporządzenia, w kilku grupach, należy datki te pobierać od uczestnictwa w każdej grupie. Datki te będą uiszczane jako stałe opłaty w miarę podatku zarobkowego za rok poprzedni.

Związek gospodarczy jest nadto uprawnionym do poboru należności od ruchu od tych interesentów budowlanych, dla których był czynnym. Te należności od ruchu oblicza się na podstawie taryfy, którą uchwali zgromadzenie związku.

Za pośrednictwo pracy można pobierać tylko od interesentów budowlanych (nie od robotników) należności za pośrednictwo i za prenotowanie, zatwierdzone przez państwowe biuro pośrednictwa pracy!

W razie przydzielenia materiałów budowlanych, nie będących przedmiotem gospodarki centralnej, na cele budowli we własnym zarządzie i na cele robót konserwacyjnych kolei żelaznych w myśl § 3., 1. 9, należy uścić od tego zamast należności od ruchu, wynagrodzenie, które od przypadku do przypadku ustanowi Minister handlu w porozumieniu z Ministrem kolei żelaznych.

§ 15.

Nadzór państwowy.

Związek i organizacje niższe pozostają pod nadzorem państwowym, które wykonują komisarze

cządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie obrady i posiedzenia organów związku i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzję.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądu do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów związku i prawo żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 16.

Zatwierdzenie państwowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu, w razie potrzeby w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, podlegają wszystkie rozstrzygnięcia, uchwały i zarządzenia organów związku, które tyczą się:

- a) zaopatrzenia przemysłu budowlanego w potrzebne artykuły zapotrzebowania;
- b) zarządzeń zasadniczych przy przydzielaniu artykułów zapotrzebowania i przy pośrednictwie pracy;
- c) ustanowienia opłat i należności od ruchu;
- d) ustalania pewnych stanów faktycznych, przy których zaistnieniu kierownictwo związku lub sąd rozjemczy może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawiania wysokości tych kar;
- e) utworzenia organizacji niższych;
- f) zasadniczych zarządzeń, dotyczących nadzoru wykonywania budowl.

§ 17.

Kary porządkowe.

Za działania lub zaniechania członków związku, skierowane przeciw tym przepisom i zarządzeniom, które wydało kierownictwo związku dla osiągnięcia celów związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, może kierownictwo związku nakładać kary porządkowe, jeżeli istota czynu podlega karze porządkowej na zasadzie uchwały wydziału związku, zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się w ciągu dni 14 od dnia doręczenia orzeczenia do roz-

strzygnięcia sądu rozjemczego; odwołanie takie niema skutku odwrotnego.

Kwoty kar będą ściągane na prośbę kierownictwa związku w drodze egzekucji politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, którą oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 18.

Sąd rozjemczy.

Dla rozstrzygnięcia we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach związkowych, dalej w tych przypadkach, w których członkowie związku czują się pokrzywdzonymi w swych prawach przez rozstrzygnięcie lub zarządzenie, wydane przez jeden z organów związku, z wyjątkiem wszystkich spraw dotyczących pośrednictwa pracy, tworzy się związkowy sąd rozjemczy.

Rozstrzygnięć i zarządzeń organów związku, zatwierdzonych przez Ministra handlu, nie można zaczepiać przed sądem rozjemczym.

O działaniach i zaniechaniach, skierowanych przeciw przepisom, wydanym przez kierownictwo związku po myśli niniejszego rozporządzenia, winno donieść kierownictwo związku w razie, jeżeli ono samo niema prawa w myśl § 10., lit. c, orzec kary porządkowej, sądowi rozjemczemu, który ma orzec o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd rozjemczy rozstrzyga następnie o odwołaniach, wniesionych przez członków związku od orzeczonych przez kierownictwo związku kar porządkowych.

Jeżeli dla pewnych stanów faktycznych ustanowiono pewien wymiar kary uchwałą wydziału związku, zatwierdzonej przez Ministra handlu, jest sąd rozjemczy związany tem przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach podlega wymiar kary swobodnej ocenie sądu rozjemczego, jednak kara porządkowa nie może w każdym poszczególnym przypadku przekraczać 20.000 K.

Sąd rozjemczy składa się z funkcjonariusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i zastępcy wykonują swe funkcje jako urząd honorowy. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku ani do wydziału związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu rozjemczego są ostateczne. Postępowanie przed sądem rozjemczym stosuje się do przepisów 4. rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów

tego rozporządzenia co innego nie wynika. Przewodniczący sądu rozjemczego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i znawców oraz przesłuchiwać te osoby i strony pod przysięgą.

Kwoty kar będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucyi politycznej i wpływają one na ten cel powszechnej użyteczności, jaki na wniosek kierownictwa związku oznaczy Minister handlu.

§ 19.

Kary, nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile nie podlegają surowszemu postanowieniu karnemu, będą polityczne władze I. instancyi karały grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy. Kary te można także nałożyć obok siebie. Nadto można orzec przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi, a jeżeli przekroczenie popełniono w wykonywaniu przemysłu także odebranie uprawnienia przemysłowego na zawsze lub na pewien czas.

§ 20.

Rozwiązanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu wydziału związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 21.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wieser wlr.

288.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 1. sierpnia 1918,

dotyczące cen najwyższych za knopry.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się:

§ 1.

Spis cen najwyższych za knopry, dołączony do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2. maja 1918, Dz. u. p. Nr. 164, zastępuje się spisem, dołączonym do niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wieser wlr.

Spis cen najwyższych za knopry.

C. Knopry.			
Prima:	towar, przez wilgoć nie uszkodzony, wolny od obcych przymieszek, dobrze wymanipulowany.		
Secunda:	towar, uszkodzony wskutek wilgoci lub innych wpływów najwyżej w jednej trzeciej.		
Tertia:	towar, więcej uszkodzony.		
Pochodzenie	Ceny w koronach za 100 kg		
	Prima	Secunda	Tertia
Austria	90	77	68.